لا تقنطوا من رحمة الله

لا تقنطوا من رحمۃ اللہ

حالِ جہاں

نظام الدین احمد نظامت جنگ

1228

لا تقنطوا من رحمۃ اللہ

حالِ جہاں

نظام الدین احمد نظامت جنگ

اس مجموعہ کو عالیجناب کرمفرمائے معظم

نواب احمد سعید خاں بہادر سعید الملک

نواب صاحب چھتاری کے نام نامی سے

منسوب کرتا ہوں۔

نظامت جنگ

نذر

ایکبار عین حج کے روز میدان عرفات میں
سورۂ وَالْعَصْرِ کے خیال کے ساتھ ہی حالِ جہان اور
حال زماں کا منظر میرے سامنے آگیا اور دل کو یہ یقین
ہوا کہ اس چھوٹے سورہ کے اندر دنیا کے ہر زمانہ کی
تاریخ بھری ہوئی ہے اور انسان کو ہر قسم کی آفت و مصیبت کا
مقابلہ کرنے کے لیے ایک خاص قوّت دی گئی ہے
اس واقعہ کے بعد اُسی تعلق سے جو خیالات
اور جذبات دل میں آتے گئے ان کا یہہ مجموعہ ہے۔
اور اس کو قبول کرنے والے دلوں کے لیے نذر کرنے میں
کسی معذرت کی ضرورت نہیں ہے صرف اس دُعا
کے ساتھ پیش کرتا ہوں کہ ماننے والے دلوں پر اثر ہو۔

نظامت جنگ

دعاء

برجبینِ سال نو رخشد هلال
فضلی آرد بر جهانِ خسته حال
شب به شب افزون چه گردد نور ماه
فضلش افزاید بروز و ماه و سال
تا شود اقلیم دنیا پر سکون
تا شود ایمن حالش از وبال
این دعا آید ز هر دل سوی تو
باد یارب دستِ ظالم را زوال

وَالْعَصْرِ اِنَّ الْاِنْسَانَ لَفِیْ خُسْرٍ اِلَّا الَّذِیْنَ
اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ

پیامِ

اگر حالِ جہان بینی زمان دل را نماید راہ
اگر حالِ زمان بینی تو را ایمان نماید راہ
چہ جوئی عزّت و شوکت بہ دعوائے جہان رانی
بنہ بر خاکِ راہش سر کہ فقرش ہست سلطانی
مثالِ او زراہِ حق بہ دنیا داد آگاہی
فقیراں یافتند از وے وقار و عظمت شاہی
چو جان و دل منوّر شد زِ نورِ حسن روئے او
ہم ایمان و عمل آموختند از فیض خوئے او
جری و قانع و شاکر مصمّم بہر کارے
مجاہد صابر و صالح بہ حکم خالق باری
یکے از حلقۂ اصحاب او سالارِ لشکر شد
چنیں از صفۂ اخوان یکے سردارِ کشور شد

تو می خواہی کہ از غیران رموزِ فتح آموزی
نہ بیند چشم کورِ تو کہ ایمان است فیروزی

نگہ کن حال مغرب را چہ شر و فتنہ می بارد
حریص زور و زر دلہا دگر ایمان نمی دارد

دلِ مفسد بکارِ خود چہ دور از راہِ ایمان است
تو گوئی خوئے شیطانی نہان در روح انسان است

زمانے بد کہ او ہم یافت نور از علم و ایمانش
زبان صادق عمل راسخ کہ احسان بود بنیانش

خصوصیت حامیِ ملّت چہ خوش ایوان عمارت کرد
کنون کردار احسان را فساد دہر غارت کرد

۵

درین ایام ہر قومے عدوئے قوم دیگر ہست
دروغ مصلحت بر لب برہنہ تیغ اندر دست

ز مکرِ عهد و پیمائش جهان را بے گمان سازد
سخن به شیوهٔ ظالم زِ حکمت پرده اندازد

لِقاءُ اللهِ وَ وَعدُ الحَقّ چو دور از روحِ عالم شد
همه علم و هنر آن دم اسیرِ دستِ ظالم شد

فلک آهن ببیند از دو سپهر آتش بیفشاند
چه زهر اندر هوا گردد بگو دشمن کجا ماند

شجاعت هم کجا ماند چو ایمان از جهان برخاست
فتوت هم کجا ماند چو احسان از دلان برخاست

چه دین است این که خون ریزد بدعوائے جهانداری
کند معزول ایزد را زِ بهرِ مردم آزاری

اگر یک قوم فاسق را یکے ظالم شود هادی
منادی می کند شیطان که آمد دورِ آزادی

که هر کس را مساوات است با دیگر درین ایام
نه دولت نزد کس باشد نه یابد کس زِ دولت نام

نہ عزت ہست شاہی را نہ ذلت بے نوائی را
نہ جوید کس زر و گوہر نہ بیند کس گدائی را

مساواتے کہ دارد جبر و آید پر زخون و خاک
حرام است آن مسلمان را کہ و پیشش ہست دینِ پاک
ہزاران سال می ماند در ایمانش اگر دانی
مسلمان را بہ امن جان مساواتِ مسلمانی
ندانی تو کہ از اوّل مسلمان را ہدایت شد
کہ مال و زر نہ اندوزد چنین تنزیل آیت شد
مساوات و اخوّت مومنان را حکم قرآن است
کہ حق سائل و محروم در مالِ مسلمان است
ہمیں طور رسولان بود و دورِ امن آوردند
کجا یابی زغداران چنان میزان کہ شان بردند

وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ
سَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ

ندائے انتم الاعلون سوئے مومنان آید
نہ از مشرق نہ از مغرب ہمی از آسمان آید
پیام مژدۂ فضلش کہ از قرآن تو می یابی
کند محرومت از فضلش ز حکمش گر تو سرتابی

صاحب فرمان

روحِ مومن مصحفِ قرآن شد — قدرتِ حق مظہرِ ایمان شد
لحنِ قرآن گمرہان وشت را — بر رہِ ایمان چہ برق جان شد
حق چہ آمد کفر باطل شد زبون — تیغ مومن بر سرِ شیطان شد
شد مظہر او کہ بدجویائے حق — نام و کامش ہادیِ دوران شد
سر فرو کردند شاہان جہان — چون فقیری سرورِ گیہان شد
شاہ و قیصر شد چو نام بے نشان — چون امیری صاحبِ فرمان شد
امرِ حق شد بر زمین و آسمان
حکمِ ۲ اقتوۓ در جہان اعلان شد

عرفات و حال عرب

شاهی و شاهنشهی را در جهان آید زوال
دورِ قوّت بگذرد هم بگذرد جاه و جلال

این مقام لاتغیّر هست و ماند با شکوه
تا درخشد نورِ رحمت از رخِ صحرا و کوه

نے عجب گر شمعِ ایمان باز گردد شعله زن
تا بیفشاند شعاعِ نورِ حق اندر زمن

تا بگیرد حق لوائے کامرانی در جهان
تا شود باطل زبون و تا شود ناحق نهان

دورهائے انقلاب و سالها بر سر گذشت
زان نمی ماند نشانے هیچ جا بر روئے دشت

لیک می ماند عرب آزاده در صحرائے خویش
مالک و فرزند صحرا این عرب بر جائے خویش

قوتِ دل در عرب با قوت بازوش ہست
گرچہ اوجِ عزتش از قہرہی گردیدہ پست
تابِ ایمان تا شود از ریگ سوزان ہم پدید
حریت از بطن صحرا خیزد و آید بہ دید
بر عرب عزت ندارد این جہان پرغرور
بود او را یک جہان و باز آید در ظہور
لیک می باید کہ جوید انچہ ماند ہر زبان
شوکتے کز وے شدی شد نفع بخش اندر زیان
از زیان بے خوف ماند کو در ایمانش دلیر
نے رواد ارد فساد و ظلم را آرد بزیر
زین ہمی بود و ہمی ماند و را نیرو کے جان
در حیات و در ممات آزاد باشد ہر زمان
قانع و با قوت و با صبر و راضی بر رضا
در مصیبتہائے دوران باشد ایمانش جزا

زان بیابد در دلِ خود نیز ورد و رِ خلف
زنده پیغامے کہ ہر دم آید از دورِ سلف
راہِ ایمان رسولان بینند از فضلِ اِلٰہ
ارض پاک و یوم وعدہ و ہر امیدش سربراہ

٭

ہمت ایمان

با فساد و رجز این دورِ خلف
پیش ما رویائے آن دورِ سلف

آنکہ ہمت در دل ایمان فزود
بعد ازان راہِ جہانبانی نمود

در جہان شد ہمت ایمان بلند
ہمت ایمان کجا یابد گزند

چون علم زد بر جہان ایمانِ ما
شد عجم تا اندلس میدانِ ما

زیرِ پایش شد ہمہ پہن زمین
بّر و بحر و مصر و شام و ہند و چین

یافت ایمان اوج و فرّ و فرّہی
تا فقیری گشت برتر از شہی

مشعل ایمان قرآن در جہان
ہست نورِ آفتاب از آسمان

داد ایمان اوجِ ہمت را کمال
مشرق و مغرب جنوب و ہم شمال

ہمچنین رمز مشیت شد عیان — گشت صحرائی جہانبان جہان

حال قوم

اِنَّ اللّٰہَ لَا یُغَیِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتّٰی یُغَیِّرُوْا مَا بِاَنْفُسِہِمْ

قوم اگر از خود نجوید بہتری — از کجا یابد فراز و مہتری
گر نہ شد از حسن اعمالش جدا — چون شود تغییر حالش از خدا
دورہا گردید در اوج و زوال — بر سر دنیا و عزّ و جاہ و بال
خوئے فاسق در فساد روزگار — کرد عزّت را زبون و پست و خوار
ہمچون آنان کہ بودند ارجمند — شد برابر منزل پست و بلند
گر نشاد و نام و عزّت داشتند — ہیچ از نام و نشان نہ گذاشتند

التجا

اے چشمِ ذرّہ بین تو بہ بین حالِ زارِ ما
چون دور شد حقائق از نفسِ خوارِ ما

روز فراز مومن و نصرش تو دیدئی
برگشته شد فرازی و نصرت ز کارِ ما

سر شد فرو ز نکبت اعمال سرنگون
رفعت نماند مارا و نے اعتبارِ ما

اهوائے خود پرستی چه از صدق دور گشت
از دست رفت قوّت و از سر وقارِ ما

بنگر بسوئے ما و ترحم بکار آر
عزّت ز دل چه دور است و رونق زوارِ ما

حالِ مغرب

بچشم خرد سوئے مغرب به بین — چه طور است کارش بروئے زمین
اگر بود مبدأ علم و هنر — کند عقل و اخلاق را زیر و بر
فسوق و فساد آورد اندر زمین — خداوند گیتی شود اهرمن
همه نیک و بد نزد ظالم یکیست — فراوان ستم جهر و داد اندکیست

نظر بر فزونی و برکاستی
که تا گم شود از رهِ راستی

ز همسایگان بغض و کین و حسد
که هر دم ز قوّت بدولت رسد

رباید همین مال از دست دوست
بزعمی که عالم همه ملک اوست

نداند وفا و نه دارد دریغ
اگر دوستان را کشد زیر تیغ

ز زور و ز زر باشد او را غرور
بخواهد جهان را بگیرد به زور

به کردارِ سخت و بگفتارِ نرم
نه از ظلم خوف و نه از مکر شرم

کلامش همه دام مکر و فریب
به عهد و پیمان نه گردد قریب

کجا عهد و پیمان کجا داد و دین
بجز تیغ و لشکر ندارد یقین

فضل و قهر

فضلِ خالق گر شود در پردهٔ قهرش نهان
چشمِ دل را باز گردان از ستمگاه جهان
وعدهٔ فضلش هست پنهان زیر آثارِ غضب
تا بیفرازد لوائے حق بقوّت در زمان

از کہ می پرسی درین ایّام شیطان را ز ظلم
خوے ظالم را ز ظلمش ہر چہ آرد بر زبان
قہر شیطان ہمچو آتش میرود بر حزب او
خالق ما حافظ ما از زمین تا آسمان
عالمے دیگر پدید آید ز زیر خاک و خون
روح پاک از خون و خاک و نور از ظلمت عیان

انقلاب دہر

انقلاب دہر زیر آسمان
چشم عبرت را نماید حال جان

مہر اگر خواہی ز دور روزگار
در دل و چشم انتظار و اضطرار

وز جہان بے مروّت مقلہ و دل
لطف اگر خواہی تو گردی مبتذل

زان ہتا عش کان نمی ماند و روز
باز گردان چشم را دل را مسوز

فخر عزّت فخر دولت جاہ نیست
زانکہ اینہا نزد عاقل ہست و نیست

گر تو روزے پیش تخت خسروی
روز دیگر قصّۂ لیہا شوی

نیست اینجا نیست اینجا جائے تو   گرچہ بودہ مسکن آبائے تو

گر تو یکصد سال اینجا زیستی   روزے آید بعد ازاں تو نیستی

نیستی را پیش او ہستی شمار

آنکہ دارد بہر تو دار القرار

در دل ناپاک حق را جا نیست

بی اثر باشد دعائے فاسقان

دوزخی سازد برائے نفس خویش

آنکہ خواہد بد برائے دیگران

خوش کسی فارغ است از دنیا گذرد دل
حق تعالی یار او کی گذرد دل
دو جهان [illegible] از دنیا ساحل
ز [illegible] و دست [illegible] گذرد دل

إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنْتَقِمُونَ (سجده)

يُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ
بِهَا مَنْ يَشَاءُ (رعد)

گاه باشد کز فنا و جود برگشته
دست ظالم بعقبی برسد
حق چو می باشد بجرم خشم
صاعقه از آسمان می بارد

وبال

إِنَّ اللّٰهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ
حَتّٰى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ

از وبال دین قومم شد زبون
وز فساد دهر حالش گشت زار

حرص دل در جستجوئے مال و زر
دست فاسق را همی آرد بکار

همچو دزدی ماهر علم و هنر
زیر شمع علم جوید جائے تار

مفسدی جوید فراز اندر نشیب
رویش از اعمال خواری گشت خوار

گر نه خواهد پاکی نفس کسے
چون شود تغییر حال از کردگار

همه آفاق را بینم که ظلمت در دل روشن دارد
سحاب آسمان بینم فساد و فتنه می بارد
بدوران سر و دولت وقت گردد و از آتش افروزد
بجای نیکی و احسان سفره است و پیغامبر دارد

حرّیت

حرّیت برقیست اندر دل نهان
هست آوازش چو رعد بے زبان
چشم تازی کوه و میدان را چه دید
حرّیت از ریگِ صحرا شد پدید
گفت این آید چه برق جان ما
از عطائے خالق ارض وسماء
حرّیت در چشمِ ما رویائے دل
رحمتِ خالق ہمی ماوائے دل
آنکه دارد فضلِ حق در دل بسے
کے بخواہد مهرش از دیگر کسے
مرده دل زنده گئے از زاری شود
سرفراز از نوحه خواری شود

تازیان را بود ایمان تاج سر
غازیان را حریت تیغ و سپر
بہر قرآن در دل و ہم بر زبان
دستِ شان غالب بہ پہنائے جہان

انتظار

آنچہ پیش آمد درین ہفتاد سال
آمد و بگذشت و شد خواب و خیال
آنچہ باشد نزد من از زاد راہ
گر قبول افتد بمانم در پناہ
نیک و بد کردم نہان و آشکار
یا فتم عزت دلم رنجور و خوار
سالہا از قبلۂ موعودہ دور
غافل و گمراہ و غائب از حضور
خوف دنیا در دل و مقصد بعید
ہادیم موجود و منزل ناپدید
بعد ازان دہ سال عمرم تا بہ شصت
در خیال و فکر و امیدم گذشت
فارغم از جان و مال و کاروبار
می شمارم روز و شب در انتظار
روز و شب در انتظار ساعتے
از ازل موعودہ و بر ما خفی

رفت و گذشت آنچه درین خانه داشتیم
هم نیک و بد گذشت و جهان را گذاشتیم

در فکر عشق رفته همه سالهای عمر
بود انتظار راحت و جان را گذاشتیم

منیٰ و مزدلفه

گرچه دورم از مقاماتِ حرام — دل بود نزد رسولان کرام
آنکه دشت و کوه را نگذاشتند — زانکه در دل فضل خالق داشتند
چشمشان در پهن دشت و کوهسار — دید هر جا نعمتِ پروردگار
اِن تعدّوا نعمت الله بر زبان — صبرشان شد اجرشان در هر زمان
گوشه گوشه گلشنی شد مرز و بوم — هر کجا گشتند بر ریگش قدوم
پُر ز نعمت ریگ شد از پیش و پس — نعمت خالق شد افزون از هوس
گرچه دورم زان عراء بی نبات — فکر و ذکرش می دهد دل را ثبات

❖

عکس نور خود نمودی چون شعاع شام دل
رحمت اندر پرده کردی تا نمودی کام دل
چون شمارم نعمت تو چون بگویم حالِ دل
چون نمایم شکر دل را جز به نیک اعمالِ دل

در حضور

ای که بینی هر نهان و آشکار — با تو ماند این دلم لیل و نهار
وای بر حالم اگر در پیش تو — آیم و دارم امید افتخار
لیک ار باشد دعا چون ذکر دل — عرض حالم هست شکر کردگار
لاجرم مقبول گردد نزد تو — یاد هر نعمت که دادی بی شمار
نی بجز فضل تو امنی در جهان — ظلم انسان فضل را آرد بکار
ار نباشد فضل تو بر حال دل — می شود خسته ز ظلم روزگار
ار نیاید نور از آیات تو — لمع نور تو بماند در حصار
دین و دنیا هم بچشم کور دل — نیست جز یک پردهٔ ناپایدار
آیم اندر دنیا بسوی نور تو — حافظ من حامی و پروردگار

مومنان را رحمت تو جنت است
دار رحمت روح را ک ۲ ص ۲ البقره ۲

رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ۝

وَظِیفَۂ فَقِیر

حافظ وظیفۂ تو دعا گفتن است و بس

در بند این مباش کہ نشنید یا شنید

من چه گویم گر بود آواز دل

می کند آزار و آهم راز دل

دل ز دنیا باز گردم آخر به تو

تا بیابم فضل تو چون راز دل

دلم جویای فضلِ تو و رحم را بیاموزی
که پیش تو سر آید راز درد خود شبانروزی

۞

همی آن فضل را یابم که دادی و دهی از خود
نه مایوسم از آن رحمت که واجب کرده بر خود

فضل تو تا در دل ما جا بود
نفس مطمئن از فنا و در تو بود
هر چه باشد از حق من از بقا بود
می شود حاصل از کرم تو بود

رزق

إِنَّ اللّٰهَ هُوَ خَیْرُ الرَّازِقِیْن

حمد تو بیکران ہم ز رزق ارزان من بود

فضل تو بیکران و ہم ز رزق ارزان من بود

ذوق تو اندر طعام ز رزق ارزان من بود

جنت با نعیم ہم ز رزق ارزان من بود

کریمی چرا خوف دارم ز تو — ولی خوف دارم ز کردار خود

اگر در دلم خوب گردد چه زشت — مرا هست دوزخ بجای بهشت

*

همچنین آواز نفسم دم بدم — بد شده افزون و نیکی گشته کم

نفس لوّامه به توبه رهنمون — می کند درمان زیاد و درد کم

*

گر بود دوزخ محیطِ مجرمان — رحمتت باشد محیط اطرافِ آن

نفس خود را دارِ رحمت کردهٔ — حالِ مجرم کے شود خارج ازان

[illegible]

خالق ارض و سماء و مالک پست و بلند

از تو بود هر آنکه بود و از تو اند آنانکه اند

تو محیط و تو حافظ در غیاب و در حضور

آنکه در حفظ تو باشد از کجا یابد گزند

چشمے اندر دل نہادی نعمتے دادی گران
می شود انوار وصفت در دل وجانم عیان

حسن تو شد وجہ نور در پیچ پیچ سیاہ کردہ
از تو دیدار او فتد بینیم چشم غافل شدہ

امر تو با دین حق اسلام آر در جہان
پیشوائے دین باشد رہنمائے زمان

مرا آندم که دل دادی همه جان جهان دادی

چه کردی چشم را بینا زمین و آسمان دادی

دلم داند که هر جان را رسد از نور تو نوری

همه جان راست جان از تو چه در پیل و چه در موری

عقلِ دانا چشمِ بینا ہم زِ تو
ہمّتِ دل قوّتِ جانم ز تو

ہر چہ آید اندرین دورِ حیات
امتحان و فتنہ می دانم ز تو

بر رگِ جان گر جراحت می کنی
امتحان از رنج و راحت می کنی

دل مرا بہرِ اطاعت دادئی
زخمِ دل را وعدۂ راحت می کنی

آرزوئے دل نمی گردد تمام
روز و شب را می شمارد طمع خام
گر نہ یابد آنچہ می ماند مدام
نیست جز نقش فنا ہم نام و کام

✿

این جہان پیش در من بگذرد
ہم متاعش از بر من بگذرد
دور گردد جسم و جان از خان و مان
باد و باران بر سر من بگذرد

✿

طالبِ حسنِ تو روح پاکِ جان
نور گردد ذرّہ ذرّہ خاکِ جان
داغہائے رجس دل از فضلِ تو
شستہ گردد زیر خاک از خاکِ جان

جسم من گر رفت ازین عالم چه شد
وصل شد در خاکِ جنت ذرّهٔ
روح من گر رفت ازین حالم چه شد
وصل شد در بحرِ رحمت قطرهٔ

٥

جسم من از خاکِ جنت آمده
روح من از راهِ رحمت آمده
خاک را هم روح کردی زیر خاک
خوش بگویم در قیامت آمده

٦

زندگی و مرگ عارف را یکیست
درمیان این دو دل را پرده نیست
روح داند زنده شد هر آن که مُرد
دهر گوید مرده شد هر آن که زیست

چون نگیرم در دلِ خود آنچه یابم از جهان
حبِّ زینت فخرِ دولت از وفورِ مال و زر
داد ملکِ خود برحمِ مالکِ ارض و سماء
وانموده پیش چشمم این بساطِ بحر و بر
سقفِ دنیا را مزیّن بینم از نقشِ نجوم
تاجِ درخشان بر سرِ گردون شود شمس و قمر
نیست کارے از شمار این و آن اندر دلم
دور باشد فکرِ دنیا خوفِ فردا هم بشر   زبر

٭

دل اگر دارد تمنّائے لقاء   از فناءِ جسم می جوید بقاء

٭

از فناء و از بقا دل را چه کار   دایمی و رحمت تو بے حصار

٭

حصارِ زندگانی را اگر بینید چه زندانی   ورای آن همی خشد شعاعِ نورِ ربانی

به غفلت همه سالها بگذرد — که هر روز بر روز زیرده شود
چه غفلت همی پردهٔ زندگیست — چنین مردن و زنده بودن یکیست

۞

چه گر در ریب ماندم یک دمی — به پیش تو رهانم همی
چه گر عقلم نه فهمد حال غیب — دل و جانم رها ماند ز ریب
ز راهِ عقل آیم سوی دین — که تا باشد به دل ایمان یقین

۞

چون شب تاریک آرد در نظر — بر سماء آسمان نجم و قمر
چون ز پیشم سایهٔ شب می برود — زان سیاهی پردهٔ زرین شود

چه چون نفس و اماره دانسته راز
نشیب و فراز است پیشش نه فراز
مرا عجز دل می کند سرفراز
چه با سود و عجز حبیب لب سود و آز

ہر آن کارے کہ دستم کرد آن ہم بود کار دل
تو توفیقش عطا کردی و ہم دادی قرار دل

از ہمین داد افنا منتہا و ہم صفت
سالہا جان من از دیاد وقت
سالہا بار عجز جان و دل
نقش با کل جمع شد از دنیا گرفت
فرجام کہ

روے اگر از ظلم دنیا شد سیاہ
روح روشن از دعاے صبحگاہ
ہر دعا کآید ز آزار دلے
راحتے گرداندش تاثیرِ آہ
دل کہ از جورِ جہان آید بہ تو
از ہمہ آزار آید در پناہ

کس نمی داند کہ حال روح چیست
علم تو باشد محیط ہست و نیست
چیست اینجا غیر سبو سے جستست
ارتقاے زندگی و نیستیست

نقش دنیا محو از دل کے شود   دور از من گرد منزل کے شود
کورم و دارم اُمید لقا   کوردل را نور حاصل کے شود

وفائے دل بہ تو آرم   نہ کار دل دگر باشد
دلم گوید توئی یارم   نہ یار دل دگر باشد

۞

ھُوَ الْاَوَّلُ ھُوَ الْاٰخِرُ   ھُوَ الْبَاطِنُ ھُوَ الظَّاھِرُ

از و ہستم در او مانم
از و این جسم و این جانم
دگر خالق نمی دانم

۞

نہ دانم دیگر از ذاتش
نہ بینم جز بہ آیاتش
نہ جویم جز بہ مرضاتش

چه بینم حالِ دنیا را
نه خواهم مالِ دنیا را
نه با دنیا به پرخاشم
همی در امنِ تو مامون
همی از فتنه‌ها مصئون
همی بےخوف می باشم

❁

هر آنچه داشتم دادم
زِ اهل و مال آزادم
همی بی فکر و دلشادم
چنین آموخت استادم

❁

چه هر نیک و بد آید و بگذرد

چرا فکر دارم که جانم رود

نقش زمانہ از دل و دیدار رفت

یک بیک برخیز از دنیا گذر رفت

روح محمد سید ہمہ انوار و ذات

در معانیست حیات و ہم ممات

تمت

DC